

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

dr Wojciech R. Wiewiórowski

Warszawa, dnia 29 stycznia 2013 r.

DOLiS/DEC-72/13

dot. [...]

DECYZJA

Na podstawie art. 104 § 1 i 105 ust. 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.), art. 12 pkt 2, art. 22 i art. 23 ust. 1 pkt 2, 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie skargi Pani J. K., na nieprawidłowości w procesie przetwarzania jej danych osobowych przez Wspólnotę Mieszkaniową P., A. oraz B. Sp. z o.o.,

- 1) umarzam postępowanie w zakresie przetwarzania danych osobowych Pani J. K., przez A.,**
- 2) w pozostałym zakresie odmawiam uwzględnienia wniosku.**

Uzasadnienie

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęła skarga Pani J. K. zwanej dalej Skarżącą, na przetwarzanie jej danych osobowych przez Wspólnotę Mieszkaniową P., zwaną dalej Wspólnotą. Precyzując zakres skargi, Skarżąca zakwestionowała udostępnienie jej danych osobowych przez Wspólnotę na rzecz B. Sp. z o.o., i A. [...] który to podmiot, jak wskazała Skarżąca, „nie ma wydzielonej strefy przechowywania danych osobowych”. Wątpliwości Skarżącej budzi także okoliczność, że cyt.: „awarie i inne kwestie zgłaszam firmie A. za pomocą formularza kontaktowego na stronie [...] podając imię, nazwisko i pełny adres zamieszkania. Jak wynika z Krajowego Rejestru Domen (dns.pl), abonentem tej domeny jest firma: U.

Skarżąca wskazała także, że Wspólnota podpisała z Panią M. Z. umowy na zweryfikowanie księgowości oraz prowadzenie księgowości w roku 2009 i podniosła, że nie wie, czy w tych umowach były odpowiednie zapisy o powierzeniu przetwarzania danych osobowych i czy po wygaśnięciu tych umów Pani Z. usunęła jej dane osobowe ze swoich zbiorów i środków przetwarzania. Ponadto Skarżąca podniosła, iż cyt.: „członkinie zarządu korzystają ze swoich komputerów dla potrzeb Wspólnoty (...) Nie wiadomo, czy te komputery są należycie zabezpieczone.”

Wobec powyższego wniosła ona o przeprowadzenie kontroli przetwarzania jej danych osobowych pod kątem zgodności z art. 31, 36, 37, 38 i 39 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.).

W celu zweryfikowania przedmiotowych okoliczności, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych przeprowadził czynności kontrolne w siedzibie Wspólnoty Mieszkaniowej, w toku której ustalono, co następuje.

- 1) Wspólnotę Mieszkaniową P. tworzą właściciele lokali znajdujących się w budynku położonym przy [...]. Sprawami Wspólnoty kieruje Zarząd. Ponadto Zarząd reprezentuje Wspólnotę na zewnątrz.
- 2) Wspólnota przetwarza dane osobowe Pani J. K. jako członka Wspólnoty w następującym zakresie: imię, nazwisko, adres, wysokość zaliczek należnych oraz zaliczek uiszczonych z tytułu użytkowania lokalu. Dane te zostały pozyskane od poprzedniego Zarządu Wspólnoty – znajdowały się na dokumentacji dotyczącej rozliczeń lokalu. Od poprzedniego Zarządu obecny Zarząd Wspólnoty przejął także teczkę lokalowe, w tym teczkę dotyczącą lokalu znajdującego się przy [...]. W celu aktualizowania danych w zbiorze członków Wspólnoty Zarząd korzysta z informacji dostępnych w elektronicznej bazie ksiąg wieczystych dostępnej na stronie internetowej o adresie: [...].
- 3) Dane osobowe Skarżącej są przetwarzane przez Wspólnotę w zbiorze członków Wspólnoty, w celu dokonywania rozliczeń związanych z utrzymaniem lokalu oraz kosztów zarządu i utrzymania części wspólnej budynku, w którym lokal się znajduje.
- 4) W toku kontroli ustalono, że dane Skarżącej w zakresie: imię, nazwisko, adres, wysokość zaliczek należnych oraz zaliczek uiszczonych z tytułu użytkowania lokalu, były powierzone do przetwarzania A. w celu administrowania nieruchomości położoną przy [...], na podstawie umowy o administrowanie nieruchomości z dnia [...] października 2010 r. Wspólnota przekazała A. dokumentację księgową Wspólnoty w formie papierowej oraz teczkę lokalowe dotyczące lokali znajdujących się przy [...] (w formie elektronicznej dane członków Wspólnoty nie były przekazywane). W dniu [...] lipca 2011 r. oraz [...] października 2011 r., w związku zakończeniem współpracy pomiędzy Wspólnotą a A. i nawiązaniem współpracy przez Wspólnotę z M., A. przekazało dokumentację dotyczącą Wspólnoty (w formie papierowej), w tym zawierającą dane Skarżącej M.. Przekazanie dokumentacji odbyło się pod nadzorem Pani M. T..
- 5) A. zawarło z Panem W. S., prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą U. umowę z dnia [...] września 2010 r. na mocy której Pan W. S. przekazał A. w użytkowanie do dnia [...] września 2011 r. domenę internetową [...] Aktualnie domena internetowa [...] nie jest wykorzystywana przez A.
- 6) W toku kontroli ustalono, że w 2009 r. dane osobowe członków Wspólnoty, w tym Skarżącej, zawarte w dokumentacji rachunkowo – księgowej Wspólnoty, tj.: imię, nazwisko, adres, wysokość zaliczek należnych oraz zaliczek uiszczonych z tytułu użytkowania lokalu, zostały przekazane Pani M. Z., w celu przygotowania zeznania podatkowego Wspólnoty, a ponadto w celu dokonania niezbędnych rozliczeń dla lokali wyodrębnionych w budynku położonym [...], wynikających z ustawy o własności lokali. Dane osobowe członków Wspólnoty, w tym Skarżącej, zostały przekazane Pani Z. na podstawie zawartej z nią w dniu [...] marca 2009 r. umowy zlecenia. Dane zostały przekazane w formie papierowej. Pani Z. zwróciła całość dokumentacji Wspólnocie (w formie papierowej) na przełomie marca i kwietnia 2009 r., a ponadto ustnie oświadczyła, iż nie dysponuje formą elektroniczną danych uzyskanych od Wspólnoty.
- 7) W toku prowadzonego postępowania wyjaśniającego, B. Sp. z o. o. wyjaśniła, że cyt.: „Dokumentacja dotycząca Wspólnoty Mieszkaniowej [...] w tym dane osobowe J. K. jaki i innych członków Wspólnoty Mieszkaniowej nigdy nie była i nie jest udostępniana B. Sp. z o. o. W siedzibie B. Sp. z o. o. nigdy nie były

zlokalizowane w jakiegokolwiek postaci (papierowej, czy informatycznej) zbiory danych osobowych J. K. jaki innych członków Wspólnoty Mieszkaniowej [...].

Po zapoznaniu się z całością zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zważył, co następuje.

Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm), zwana dalej ustawą, określa obowiązki administratora danych, do których należy w szczególności przetwarzanie danych osobowych z zachowaniem przesłanek warunkujących legalność tego procesu. Zgodnie z brzmieniem przepisu art. 7 pkt 4 ustawy, przez administratora danych rozumie się organ, jednostkę organizacyjną, podmiot lub osobę, o których mowa w art. 3, decydujące o celach i środkach przetwarzania danych osobowych.

Wspólnota Mieszkaniowa [...] jest administratorem danych osobowych swoich członków, a więc także danych osobowych Skarżącej. Jak bowiem wynika z przepisu art. 6 ustawy z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali (Dz. U. z 2000 r., Nr 80, poz. 903 z późn. zm) wspólnota mieszkaniowa jest podmiotem praw i obowiązków wynikających z tejże ustawy. W związku z powyższym, to na Wspólnocie spoczywają obowiązki wynikające z ustawy o ochronie danych osobowych.

Przepisem prawa uprawniającym administratorów danych do przetwarzania danych osób fizycznych, w tym ich udostępniania, jest art. 23 ust. 1 ustawy, zgodnie z którym, przetwarzanie danych jest dopuszczalne wtedy, gdy: osoba, której dane dotyczą, wyrazi na to zgodę, chyba że chodzi o usunięcie dotyczących jej danych (pkt 1), jest to niezbędne dla zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa (pkt 2), jest to konieczne do realizacji umowy, gdy osoba, której dane dotyczą, jest jej stroną lub gdy jest to niezbędne do podjęcia działań przed zawarciem umowy na żądanie osoby, której dane dotyczą (pkt 3), jest niezbędne do wykonania określonych prawem zadań realizowanych dla dobra publicznego (pkt 4), jest to niezbędne dla wypełnienia prawnie usprawiedliwionych celów realizowanych przez administratorów danych albo odbiorców danych, a przetwarzanie nie narusza praw i wolności osoby, której dane dotyczą (pkt 5). Katalog przesłanek wymienionych w art. 23 ww. aktu prawnego, jest zamknięty. Każda z przesłanek legalizujących proces przetwarzania danych osobowych ma charakter autonomiczny i niezależny. Oznacza to, że przesłanki te co do zasady są równoprawne, a wobec tego spełnienie co najmniej jednej z nich stanowi o zgodnym z prawem przetwarzaniu danych osobowych. W konsekwencji zgoda osoby, której dane dotyczą nie jest jedyną podstawą przetwarzania danych osobowych, bowiem proces przetwarzania danych będzie zgodny z ustawą również wówczas, gdy administrator danych wykáže spełnienie innej z wyżej wymienionych przesłanek.

Ustalone w sprawie okoliczności faktyczne i prawne nakazują uznać, iż podstawą przetwarzania przez Wspólnotę danych osobowych Skarżącej, jako swojego członka, jest przesłanka sformułowana w treści art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy w związku z ww. unormowaniami ustawy o własności lokali.

Z akt sprawy wynika, że Wspólnota udostępniła dane osobowe Skarżącej na rzecz Pani M. Z. [...] oraz że udostępnienie to nastąpiło w związku z zawartą przez Wspólnotę z Panią M. Z. w dniu [...] marca 2009 r. umową zlecenia. Przedmiotem ww. umowy było zlecenie Pani M. Z. cyt.: „zweryfikowanie dokumentów księgowych Wspólnoty Mieszkaniowej za 2008 r. Sporządzenie kartotek osobistych naliczeń i wpłat oraz zobowiązań. Analizę prawidłowego naliczania opłat za pomieszczenia użytkowe. Sporządzenie sprawozdania finansowego na podstawie zweryfikowanych dokumentów, sporządzenie prawidłowego bilansu otwarcia na 2009 r. Sporządzenie deklaracji CIT-

8 za 2008 r. z wyliczeniem podatku”. Dane osobowe członków Wspólnoty, w tym Skarżącej, udostępnione zatem zostały przez Wspólnotę w celu przygotowania stosownego zeznania podatkowego oraz dokonania niezbędnych rozliczeń dla wyodrębnionych lokali. Analizowane udostępnienie danych nastąpiło dla realizacji prawnie usprawiedliwionych celów Wspólnoty, za jakie niewątpliwie uznać należy prowadzenie dokumentacji księgowo – finansowej Wspólnoty i poszczególnych jej członków. Udostępnienie to postrzegać trzeba w kontekście przepisu art. 23 ust. 1 pkt 5 ustawy.

W doktrynie i orzecznictwie podkreśla się, iż „termin «usprawiedliwione cele», o którym mowa w ww. przepisie, jest zwrotem niedookreślonym i stanowi klauzulę generalną w znaczeniu funkcjonalnym. Daje w szczególności pewnego rodzaju luz decyzyjny, dzięki któremu organ stosujący prawo (GIODO), może przy podejmowaniu decyzji, kierować się ocenami indywidualnymi konkretnej sytuacji, a także pewnymi zasadami postępowania niesformułowanymi w przepisach prawa (P. Barta, P. Litwiński. Ustawa o ochronie danych osobowych. Komentarz. Warszawa 2009, str. 228). Odnosząc się zatem do wymogu zaistnienia „prawnie usprawiedliwionego celu” administratorów przetwarzających dane osobowe, wskazać należy, iż analizie podlega tu okoliczność, czy cel, który zamierza osiągnąć administrator danych znajduje swoje gospodarcze i prawne uzasadnienie. Przenosząc powyższe rozważania na grunt analizowanej sprawy wskazać należy, iż „usprawiedliwiony cel” udostępnienia danych osobowych członków Wspólnoty, a zatem i Skarżącej, na rzecz osoby, której zlecono dokonywanie rozliczeń finansowych, bezsprzecznie zaistniał po stronie Wspólnoty. Podkreśla się, iż warunkiem dopuszczalności przetwarzania danych na gruncie powołanego przepisu jest to, aby przetwarzanie nie naruszało żadnego z praw czy wolności konstytucyjnych (por. J. Barta, P. Fajgielski, R. Markiewicz. Ochrona Danych Osobowych. Komentarz. Wydanie IV. Zakamycze 2007, str. 471). Przetwarzanie danych osobowych przez administratora nie może naruszać prawa do ochrony prawnej życia prywatnego, rodzinnego, czci i dobrego imienia oraz do decydowania o swoim życiu osobistym (art. 47 Konstytucji). Mając zatem na uwadze, iż udostępnienie danych osobowych Skarżącej wiązało się jedynie z koniecznością dokonywania przez Wspólnotę stosownych rozliczeń księgowo – finansowych, nie sposób uznać, iż doszło do naruszenia jej prawa do ochrony życia prywatnego, rodzinnego czy też prawa do decydowania o swoim życiu osobistym.

Jedynie na marginesie dodać należy, iż dokumentacja zawierająca dane osobowe Skarżącej i pozostałych członków Wspólnoty została przez Panią M. Z. zwrócona na rzecz Wspólnoty, wobec czego nie przetwarza ona aktualnie danych osobowych Skarżącej.

W treści skargi Skarżąca zakwestionowała ponadto legalność udostępnienia jej danych osobowych przez Wspólnotę na rzecz A. Ustosunkowując się do tego zarzutu wskazać należy, że zgodnie z przepisem art. 18 ust. 1 ustawy o własności lokali, właściciele lokali mogą w umowie o ustanowieniu odrębnej własności lokali albo w umowie zawartej później w formie aktu notarialnego określić sposób zarządu nieruchomością wspólną, a w szczególności mogą powierzyć zarząd osobie fizycznej albo prawnej. Wspólnota zawarła w dniu [...] października 2010 r. z A. umowę o administrowanie nieruchomością i w związku z tym udostępniła dane osobowe swoich członków na rzecz tego podmiotu. Udostępnienie to znajdowało oparcie w przepisie art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy. Przeprowadzone postępowanie wyjaśniające w sprawie wykazało jednak, iż aktualnie dane osobowe Skarżącej, oraz pozostałych członków Wspólnoty, nie są przetwarzane przez ww. podmiot.

Wobec powyższego, wskazać należy, że stosownie do postanowień art. 105 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.), zwanej dalej Kpa,

gdy postępowanie z jakiegokolwiek przyczyny stało się bezprzedmiotowe, organ administracji wydaje decyzję o umorzeniu postępowania.

Przedmiot postępowania wiąże się ze stosowaniem przez organ publiczny przepisów materialnego prawa administracyjnego. W doktrynie wskazuje się, że cyt.: „Bezprzedmiotowość postępowania administracyjnego, o której stanowi art. 105 § 1 kpa, oznacza, że brak jest któregoś z elementów materialnego stosunku prawnego, a wobec tego nie można wydać decyzji załatwiającej sprawę przez rozstrzygnięcie jej co do istoty. Przesłanka umorzenia postępowania może istnieć jeszcze przed wszczęciem postępowania, co zostanie ujawnione dopiero w toczącym się postępowaniu, a może ona powstać także w czasie trwania postępowania, a więc w sprawie już zawisłej przed organem administracyjnym.” (B. Adamiak, J. Borkowski, Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz, C.H.Beck, Warszawa 2006, s. 489).

Ustalenie przez organ publiczny zaistnienia przesłanki, o której mowa w art. 105 § 1 Kpa, zobowiązuje go, jak podkreśla się w doktrynie i orzecznictwie, do umorzenia postępowania, nie ma bowiem w sytuacji zaistnienia tej przesłanki podstaw do rozstrzygnięcia sprawy co do istoty, a dalsze prowadzenie postępowania w takim przypadku stanowiłoby o jego wadliwości, mającej istotny wpływ na wynik sprawy. Bezprzedmiotowość postępowania może być także wynikiem zmiany stanu faktycznego sprawy.

W związku zatem z ustaleniem, iż A. nie przetwarza danych osobowych Skarżącej, organ ochrony danych osobowych postanowił o umorzeniu postępowania w przedmiotowym zakresie.

Ustosunkowując się w ostateczności do udostępnienia danych osobowych Skarżącej przez Wspólnotę na rzecz B. Sp. z o. o. wskazać należy, iż w niniejszej sprawie Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych nie dysponuje jednoznacznymi dowodami na potwierdzenie powyższego zarzutu. Skarżąca oparła skargę jedynie na własnych przypuszczeniach i nie przedstawiła dowodów na ich potwierdzenie. Jak natomiast wynika z wyjaśnień Wspólnoty i B. Sp. z o. o., Wspólnota nie udostępniła danych Skarżącej na rzecz B. Sp. z o. o.

W świetle powyższego należy stwierdzić, że postępowanie dowodowe przeprowadzone w sprawie nie dostarczyło wystarczających dowodów na potwierdzenie zarzutu Skarżącej. Organ administracji publicznej może uznać stan faktyczny rozpatrywanej sprawy za ustalony jedynie na podstawie nie budzących wątpliwości dowodów i nie może poprzestać w tym zakresie na uprawdopodobnieniu – chyba, że przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.), zwanej dalej Kpa, stanowią inaczej (np. art. 24 § 3 Kpa). Jak stwierdził Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 9 lipca 1999 r. (sygn. III SA 5417/98) „organ prowadzący postępowanie musi dążyć do ustalenia prawdy materialnej i według swej wiedzy, doświadczenia oraz wewnętrznego przekonania ocenić wartość dowodową poszczególnych środków dowodowych, wpływ udowodnienia jednej okoliczności na inne okoliczności”.

Równocześnie wskazać należy, że każdy, kto ma poczucie naruszenia jego dóbr osobistych, może – w stosunku do osoby według niej winnej naruszenia – wystąpić na drogę postępowania cywilnego w myśl przepisów ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296 z późn. zm.). Stosownie do treści art. 23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.), niezależnie od ochrony przewidzianej w innych przepisach, dobra osobiste człowieka, jak w szczególności zdrowie, wolność, cześć, swoboda sumienia, nazwisko lub pseudonim, wizerunek, tajemnica korespondencji, nietykalność mieszkania, twórczość naukowa, artystyczna, wynalazcza i racjonalizatorska, pozostają pod ochroną prawa cywilnego. Jeżeli więc wskutek działań ww. podmiotu doszło w ocenie Skarżącej do naruszenia jej dóbr osobistych, może ona dochodzić ich

ochrony na gruncie przepisów Kodeksu cywilnego. Zgodnie z art. 24 § 1 Kodeksu cywilnego ten, czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne. W razie dokonanego naruszenia może ona także żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności ażeby złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie. Na zasadach przewidzianych w Kodeksie cywilnym może ona również żądać zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny. Sądem właściwym w tym zakresie będzie sąd cywilny.

W tym stanie faktycznym i prawnym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych rozstrzygnął, jak w sentencji.

Stronom, na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych oraz art. 129 § 2 w związku z art. 127 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego przysługuje, w terminie 14 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji, prawo złożenia do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy (adres: Biuro Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa).